

Kaj se je po nesreči dogajalo v Melaminu?

Nad dogodki v Melaminu po nesreči sem zelo razočarana, pravzaprav zgrožena. Za to nevarnost in možnost katastrofe so vsi vedeli pred nesrečo, v bistvu ves čas, odkar sta v podjetju prisotni ti dve kemikaliji. Sindikat v podjetju in tudi na dejavnosti je vodstvo večkrat opozarjal, zahteval ureditev zadev na način, da bodo možnosti napake in nesreče odpravljene ali vsaj bistveno manjše, predlagal pregled in posodobitev ocen tveganja na vseh področjih. To je bilo celo delovno mesto predsednika sindikata, ki pa je delo pri pretakanju teh kemikalij zavrnil, dokler ne bodo uvedeni ustrezni ukrepi, ki bodo eliminirali možnost napake in nesreče. V času nesreče je bil na svojo srečo v bolniškem staležu.

Opozorila so ignorirali

Žal delodajalec sindikata ni priznaval kot partnerja na področju varnosti in zdravja pri delu, zato je vsa opozorila, priporočila, predloge in zahteve gladko ignoriral. Od prejšnje predsednice sindikata so bili navedeni, da ni delala problemov, da je le vzela tisto, kar so ji ponudili, nič pa ni zahtevala, predlagala, ukrepala. S tem zadnjim predsednikom sindikata so se razmere spremenile, bil je aktiven, kar se je hitro odrazilo tudi pri povešanem številu članstva; po strokovno pomoč se je obračal na sindikat dejavnosti in tudi na strokovne službe ZSSS in območje. To po mojih izkušnjah veliko delodajalcem ni všeč, radi se pogovarjajo le v okviru podjetja, ker imajo tam večjo moč

» Skrb za varno in zdravo delo je zelo pomembna. Fotografija je simbolična.

Foto M. M.

in možnost izvajati pritiske. Zato je seveda kmalu za vodstvo postal moteč, bil je preveč siten, in so se že pred nesrečo pričeli pritiski in napadi nanj od določenih oseb. Zato je bila tudi že pred nesrečo sklicana letna konferenca sindikata, ki naj bi bila izvedena nekaj dni po kasnejši nesreči.

Po nesreči pa so zadeve eskalirale. Že drugi dan po nesreči, v bistvu takoj, ko so s prizorišča odšli kriminalisti, so posamezni zaposleni začeli dobivati SMS-sporočila, da naj pridejo v tovarno čistit prizorišče nesreče. Zaposleni so bili seveda zaradi nesreče čustveno prizadeti, prestrašeni in nezaupljivi, niso vedeli, ali je prizorišče dovolj varno za to, zato so se po telefonu obračali na predsednika sindikata, nekateri pa tudi direktno na nas ali na območje, kaj naj naredijo. Sindikalist je klical nadrejene in pozival, naj zagotovijo varne pogoje za zaposlene, da naj od pristojnih strokovnih služb priskrbijo pisna zagotovila, da je čiščenje posledic nesreče dovolj varno. Predvsem je bil problem čiščenje kletnih prostorov stavbe, ki je gorela, saj ni bilo nobenih zagotovil, da je stavba statično neoporečna in se med čiščenjem ne bo zrušila nanje. Odziv nadrejenih je bil skrajno neprimeren in osoren, pospremljen z grožnjami in neprimernimi izjavami. Vtis je bil, da so zaposleni delavci zgolj sredstvo za kovanje dobičkov in potrošni material. Tudi na sindikatu dejavnosti smo se na razmere odzvali in pisno pozvali vodstvo družbe, da naj zagotovi primeren odnos do zaposlenih ter varne pogoje, da naj preprečijo pritiske ter delavcem raje, če je to potrebno, zagotovijo psihično pomoč in podporo. Odgovora nismo prejeli.

Namesto odgovora smo bili seznanjeni, da so pričele po podjetju krožiti pisne izjave v smislu, kako zaposleni popolnoma zaupajo vodstvu in podpirajo vse njihove poteze in odločitve, pod katerimi so posamezniki zbirali podpise zaposlenih v podporo vodstvu. Zaposleni so bili seveda še bolj prestrašeni, kar nekaj se jih je obrnilo na nas in na pravno službo z vprašanjem, kakšne so lahko posledice zanje, če te izjave ne podpišejo. Kljub nesreči in kaotičnim razmeram po njej je bila sprejeta odločitev, da se že sklicana konferenca sindikata vseeno izvede, čeprav predsednik ni bil prepričan, ali se je bo sploh kdo udeležil. Na konferenci sva bili prisotni tudi jaz in kolegica z območja. Udeležba je bila presenetljivo visoka, in kmalu se je izkazal tudi razlog. Konferenca

se je namreč udeležilo tudi nekaj članov, ki so vodstveni delavci, in na predlog članice, ki je že pred nesrečo napadala predsednika sindikata z različnimi očitki in kritikami, so bili izvoljeni v delovno predsedstvo in so prevzeli vodenje konference. Predsedniku sindikata so poleg povsem banalnih očitkov, da npr. ni redno skliceval konferenc in da se ni udeleževal sestankov sveta delavcev, predvsem očitali, da, namesto da bi pomagal zaposlenim, dela proti podjetju in vodstvu, da želi uničiti delovna mesta itd. Konferenca se je zaključila z izglasovano nezaupnico predsedniku sindikata, saj je bilo udeležencev, ki so si ga upali javno podpreti, premalo, precej udeležencev pa se je glasovanja vzdržalo. Ob opazovanju udeležencev se nisem mogla znebiti občutka, da so večino njih glavni akterji tega zrežiranega »udara« prisilili v udeležbo za zagotovitev sklepčnosti, niso pa si upali podpreti sindikalista, zato so se glasovanja raje vzdržali.

Globoko sem razočarana nad dejstvom, da so člani edinega človeka, ki se je zanje izpostavil in se z dušo in srcem boril za boljše razmere in varne delovne pogoje delavcev, tako pustili na cedilu. Jasno sicer je, da je do tega prišlo predvsem zato, ker so zaposleni neizmerno prestrašeni in negotovi, pa vseeno težko razumem.

Kot imam skope informacije, je trenutno v podjetju vzpostavljena delna proizvodnja, kaj se dogaja s preostalim delom in kakšni so načrti, ne vem. Predsednik sindikata je še vedno v bolniškem staležu, njegovo delovno mesto več ne obstaja. Pripravljajo se volitve novega predsednika sindikata. K sreči se vsake toliko časa kdo od članov le toliko opogumi, da z nami kontaktira in se na nas obrne s kakšnim vprašanjem glede določenih pravic, tako da obstaja upanje, da se delavci le niso popolnoma podredili in jih še zanima, kakšne pravice imajo.

Čudi me tudi, da po tolikem času preiskava še vedno ni zaključena. Dan po nesreči je direktor v svoji izjavi že nakazal na človeško napako. Upam, da bo preiskava kljub vsemu pokazala, kdo je za nesrečo dejansko odgovoren, in ne bo krivde pripisala zgolj ubogim delavcem, ki so izgubili življenje in se ne morejo braniti. Da se v bodoče kaj takega res ne bo moglo več zgoditi.

Sonja Kos,
 sekretarka Sindikata kemične, nekovinske
 in gumarske industrije Slovenije